

מר בנימין נתניהו ראש ממשלת ישראל משרד ראש הממשלה <u>ירושלים</u>	מר מושיק אביב ראש מערך ומטה ההסברה הלאומי משרד ראש הממשלה <u>ירושלים</u>	מר יוסי שלי מנכ"ל משרד ראש הממשלה משרד ראש הממשלה <u>ירושלים</u>
---	---	---

- דחוף ביותר -

הנדון: חשד כבד לקיומם של שיקולים זרים ופגיעה בהליך המנהל התקין בפעולות ההסברה של מערך ומטה ההסברה הלאומי של מדינת ישראל

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") אנו מתכבדים לפנות אליכם, כלהלן:

1. מיום 7.10.2023 מתקיימת בישראל מלחמה קשה, המחייבת את הממשלה באופן טבעי לגבש ולבצע אסטרטגיית הסברה ישראלית.
2. ביום 14.10.2023 פורסמו הכתבות של גילי כהן באתר "כאן"¹, ושל איתמר אייכנר באתר "ynet"², לפיהן שורה של מקורבים לראש הממשלה מר בנימין נתניהו (להלן: "נתניהו"), לרבות דוברי הליכוד, דוברי נתניהו ומשפחתו וכתבי ערוץ 14 (להלן: "הדוברים"), משתתפים באופן חריג בדיונים ובהערכות מצב מקצועיות של מערך ומטה ההסברה הלאומי (להלן: "מטה ההסברה"), משפיעים על קבלת ההחלטות ומחלקים הוראות והנחיות לעובדי המדינה ולמשרדי הממשלה השונים.
3. כידוע, מטה ההסברה שייך למשרד ראש הממשלה ומשמש כגוף מקצועי וממלכתי, האמון על ניהול וביצוע מערך ההסברה של מדינת ישראל מול אמצעי התקשורת בארץ ובעולם. בגוף שותפים נציגים של צה"ל, השב"כ, המוסד ומשרד החוץ. **השתתפות של דוברים פוליטיים ואישים בדיונים של מטה ההסברה אינה נהוגה ולא נעשתה מעולם בעבר.**
4. לפי האמור בכתבות, הדוברים שהשתתפו בדיונים ובהערכות המצב המקצועיות, הינם מר עופר גולן דובר משפחת נתניהו, מר גיא לוי דובר הליכוד ומר יונתן אוריך דובר ומנהל הניו-מדיה של נתניהו ודובר תנועת הליכוד (להלן: "גולן", "לוי" ו"אוריך" בהתאמה). עוד פורסם שמר גולן ומר לוי משתתפים בדיונים השוטפים ביחס למידע שפורסם בתקשורת בסוגיית המלחמה וההסברה, וכי מר גולן מילא תפקיד מרכזי בגיבוש אסטרטגיית ההסברה של ישראל, ואף הגדיל לעשות וחילק הנחיות הסברה והוראות לעובדי המדינה.
5. נוסף להם, הגברת טל היינרייך (להלן: "היינרייך"), עיתונאית ערוץ 14 שעד לפני שבוע דיווחה ככתבת עבור הערוץ, מוצגת כעת כ"דוברת ראש הממשלה לתקשורת הזרה", ולפי הנטען כבר פעלה לקיים תדרוכי מסרים לגורמים במשרדי הממשלה.
6. להשלמת התמונה יצוין כי לפי הנטען בכתבות, פרשן ערוץ 14 מר יעקב ברדוגו (להלן: "ברדוגו"),

¹ גילי כהן "מה עשה יעקב ברדוגו פעמיים בלשכת רה"מ בקריה בזמן ניהול הלחימה?" כאן, 14.10.2023. <https://www.kan.org.il/content/kan-news/politic/568355>.

² איתמר אייכנר "דוברי הליכוד ומשפחת נתניהו משתתפים בהערכות מצב: אינטרסים פוליטיים ואישיים" ynet, 14.10.2023. <https://www.ynet.co.il/news/article/rjis1110011t>.

המקורב לראש הממשלה נתניהו, ביקר כבר פעמיים בקריה ונפגש לפחות פעמיים עם ראש הסגל של נתניהו, מר צחי ברורמן (להלן: "ברורמן"). לפי הנטען, מר ברדוגו שהה לפחות ארבע שעות בלשכת ראש הממשלה ובאחת הפגישות אף נכנס ל"אקווריום" המוביל לחדרו של מר נתניהו.

7. מהנסיבות המתוארות, עולה תמונת מצב עגומה, המעלה חשד כבד כי גיבוש אסטרטגיית ההסברה וקבלת ההחלטות במטה ההסברה, מתקבלות בהליך מנהלי בלתי תקין ומתוך שיקולים זרים – פוליטיים ואישיים של הממשלה והעומד בראשה.

8. יוזכר כי מטה ההסברה הינו גוף מקצועי וממלכתי, וככזה עליו לפעול באופן מקצועי המשקף את טובת ישראל והאינטרס הציבור – להבדיל מטובת אדם אחד. כאשר בדיוניו של גוף מקצועי משתתפים ועוזרים בגיבוש ההחלטות דוברים פוליטיים ואישיים של ראש הממשלה נתניהו, הנאמנים לו אישית ומשרתים באופן קבוע את הקמפיין האישי והפוליטי שלו – עולה חשד כבד כי ראש הממשלה נתניהו נכון להשפיע על מערך ההסברה הישראלי ועל הסיקור התקשורתי בארץ ובעולם לטובתו האישית והפוליטית – וזאת בעת שמתקיימת מלחמה וכאשר מדינת ישראל נאבקת על חייה.

9. בתגובה לכתבה של אתר "ynet",³ בכיר במטה ההסברה אמר כי "אני לא מכחיש שהיו בדיונים נגיעות פוליטיות", וכך הודה למעשה שפעולות הוועדה נגועות בשיקולים פוליטיים זרים.

10. רשות מנהלית והעומדים בראשה מחויבים לעמוד בדרישת הענייניות, המהווה בסיס לכל מערכת אמון בין רשות מנהלית לבין הציבור אשר אותו היא משרתת, ובתוך כך מחובתם להימנע מניגוד עניינים ומשיקולים זרים בפעולותיהם והחלטותיהם. לעניין זה יפים הם דבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה, בבג"ץ 10907/04 סולודוך נ' עיריית רחובות, פ"ד סד(1) 331 (פורסם בנבו, 1.8.2010):

"על רשות מנהלית לשקול שיקולים ענייניים ולהימנע משיקולים זרים בפעולותיה ובהחלטותיה. על מניעה להיות רלבנטיים לענין ולקדם את צרכי המינהל בהשגת המטרה שלשמה נעשית הפעולה" (שם, בפס' 65; ההדגשות אינן במקור).

11. התכלית לחובה זו הינה להבטיח את אמון הציבור. על כך עמד כב' השופט א' ריבלין בבג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש-הממשלה, מר אריאל שרון, נז(6) 817 (2003):

"התכלית שביסוד העיקרון בדבר איסור ניגוד עניינים היא, להבטיח מילוי התפקיד הציבורי מתוך שיקולים ענייניים של טובת הציבור בלבד וללא השפעות ושיקולים זרים ולהבטיח שאמון הציבור ברשות הציבורית לא ייפגע כתוצאה מכך שפעולותיה עלולות להיראות כמושפעות משיקולים זרים" (שם, פס' 33; הדגשות אינן במקור).

12. בנסיבות המקרה שתוארו בעניינו, מספיק שלמראית עין נראה כי אינטרסים זרים משפיעים על הליכי קבלת ההחלטות של סיקור המלחמה, כדי שאמון הציבור והמורל הלאומי יפגעו פגיעה אנושה.

13. בעת זו נדגיש, בהמשך לתמונת המצב הבעייתית שעולה מהכתבות, כי דוברים אישיים ופוליטיים של ראש הממשלה נתניהו ומפלגתו, אינם יכולים להנחות ולתדרך עובדי ציבור ומשרדי ממשלה על מסרי הסברה "רצויים", וכי הסמכות לכך מוקנית לגורמים המקצועיים ולמטה ההסברה בפרט. הדוברים, כאמור, נאמנים ומשרתים אישית את נתניהו ומפלגתו, וספק אם ניתן למצוא הסמכה מתאימה המאפשרת להם להנחות ולתדרך עובדי ציבור ומשרדים ממשלתיים.

14. אנו נמצאים בשעה קשה זו בעת לחימה בגבולה הדרומי של מדינת ישראל, כנגד ארגון המרצחים בני המוות של ארגון חמאס. בשעה זו, על הציבור במדינת ישראל לדעת כי מארג ההחלטות המתקבלות

³ ראו הערת שוליים 2 לעיל.

במוקדים המקצועיים של הממשלה ושל יתר הגופים המנהלים את המאבק – הינו מארג החלטות ענייני, מקצועי, ונטול פניות – ובוודאי שאינו מבוסס על שיקולים פוליטיים זרים אשר אינם ממין העניין.

15. בשדה הלוחמה המודרני בו אנו נמצאים כיום, מאמץ ההסברה הוא חלק בלתי נפרד משדה הקרב, וכפי שלא ניתן היה להעלות על הדעת כי הפעלת הצבא תעשה על פי השיקולים הפוליטיים של ראש הממשלה, ותוך שהוא מכפיף את מקבלי החלטות למקורביו וליועציו – כך לא ניתן להעלות על הדעת כי מצב זה יתקיים בשדה ההסברה, וכי מאמצי ההסברה הרשמיים של ישראל יתקבלו בכפוף לצרכיו האישיים של ראש הממשלה.

16. אשר על כן ולנוכח חומרת הדברים האמורים, אנו פונים אליכם בדרישה לחדול מפעולות הנגועות בשיקולים זרים ולפסול כל החלטה שהתקבלה בניגוד עניינים כאמור, ובתוך כך למנוע מהדוברים האישיים והמפלגתיים של מר נתניהו והליכוד לקחת חלק בדיונים של מטה ההסברה ובהליכי קבלת החלטות, לרבות תדרוך או מתן הנחיות לעובדי מדינה ומשרדי הממשלה השונים.

17. עקב הדברים החמורים העולים מתמונת המצב שפורטה ונוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב,

סתיו לבנה להב, עו"ד
מנהלת המחלקה המוניציפלית

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

העתק:

עו"ד גלי בהרב מיארה, היועצת המשפטית לממשלה.